

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „СОЦИАЛНИ И ХУМАНИТАРНИ НАУКИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:
(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “МЕЖДУКУЛТУРНИ РАЗЛИЧИЯ”;

ЗА СПЕЦ: “Икономика и търговия”; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	8

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Илко Тодоров)

2.
(ас. Деница Йорданова)

Ръководител катедра:
„Социални и хуманитарни науки“ (доц. д-р Николета Михалева)

I. АНОТАЦИЯ

Основна цел на учебния курс е да разясни на студентите проблеми при осъществяване на социалните взаимодействия и социалните отношения в живота на различните видове социални общности. Осмислянето на подобен род проблеми изисква формиране на една по-особена чувствителност към аспектите на индивидуалното преживяване относно себе си и на другите, както и за фактичката опосредстваност на всекидневните отношения от групови представи и образи.

Вниманието на участниците в първата част от курса е поставено върху въпроси, свързани със създаването, възпроизвеждането и прекъсването на различни типове социални отношения; върху начините и средствата, чрез които модерният индивид преживява себе си и другите в общностна среда; върху представите и нагласите към другия около нас.

В инструментален (практически) порядък обучението е предназначено да даде знания за межкултурните аспекти на организационното поведение в социалните отношения. Има акцент върху съотношението “културно-специфично – универсално” при обяснение на трудовото и икономическото поведение на хората, при осъществяване на организационни процеси. Целта е, като се използват постиженията и закономерностите, установени в кроскултурната психология, да се осмислят различията и сходствата между културите по отношение на ключови за организационното поведение проблеми.

Студентите получават знания и умения относно:

- Ролята на културата за поведението на хората в организациите;
- Факторите определящи межкултурни различия на индивидуално и групово ниво;
- Влиянието на националните култури върху поведението в организации;
- Необходимостта от прилагане на културно-специфични модели при управление на човешките ресурси, промяна и развитие на организациите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Социалната общност като познавателен проблем		2	2	-
1.1	Общността в класическата немска социология (Ф.Тьоние, М.Вебер, К.Маркс)			
1.2	Съвременни подходи към проблемите в общността (Б.Андерсън, З.Бауман)			
Тема 2. Чуждостта в човешката общност		2	2	-
2.1	Информацията и социалният опит, като граници на отношението към чуждото в съвместния живот			
2.2	Социалните роли и статуси, като критерии за отношението към чуждия в общността			
2.3	Позиции в социалната реалност и личностна идентификация на индивида			
Тема 3. Нива на отношения в социалните общности		2	2	-
3.1	Макросоциалните отношения и социалните общности като съществуващи на основата на общото			

3.2	Микросоциални отношения и социалните общности като съществуващи на основата на различието			
Тема 4. Подходи за изследване на културата		2	2	-
4.1	Културата като определител на човешкото поведение			
4.2	Взаимодействие между култура и социална организация			
4.3	Мултикултурност в организацията			
Тема 5. Междукултурни аспекти на мениджмънта		2	-	-
5.1	Кроскултурни изследвания на управлението на организациите			
5.2	Характеристики на американския и японския мениджмънт			
Тема 6. Междукултурни различия и ценности относно труда		2	2	-
6.1	Индивидуализъм – колективизъм в организационното поведение			
6.2	Кроскултурни изследвания на ценностите (Х. Триандис и Ш. Шварц)			
Тема 7. Влияние на национални култури върху отношенията в организациите		6	10	-
7.1	Взаимодействие между култура и трудови ценности. Измерения на културата в труда			
7.2	Моделът на Х. Хофстеде за междукултурните различия в организацията			
Тема 8. Ценностни дилеми и подходи за разрешаването им в бизнес ситуации		4	4	-
8.1	Сравнителен анализ на културните различия при икономическото поведение			
8.2	Подходи към разрешаването на ценностните дилеми и конфликти в бизнеса(Ф. Тромпенаарс, Ч. Хампдън-Търнър)			
Тема 9. Кроскултурни модели на управление в организационна среда		4	2	-
9.1	Универсалност и различия в лидерските стилове			
9.2	Лидерство в ситуацията			
9.3	Различия в практиките за подбор на кадри в организацията			
9.4	Оценяване и развитие на човешкия капитал			
Тема 10. Ценности и убеждения спрямо труда в българското общество – социокултурна специфика		2	2	-
10.1	Българското общество в преходния период към демокрация			
10.2	Ценности на съвременното българско общество			
10.3	Европейски ценности и промяна на отношението към труда			
Тема 11. Водене на преговори и разрешаване на конфликти в организацията		2	2	-
12.1	Междукултурни стилове при разрешаването на конфликти			
12.2	Начини за реагиране в конфликтни ситуации			
Общо:		30	30	-

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	1	10
1.2.	Контролна работа	2	20
1.3.	Курсова работа	1	30
Общо за семестриален контрол:		4	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		5	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Байчинска, К. (2011). Ценностите на съвременната българска култура. Изд. “Гутенберг”, София.
2. Генов, Ю., (2002) Културата като основна детерминанта на продуктивността и възможностите за просперитет, София.
3. Карабельова, С., (2002), Управление и развитие на човешкия капитал, София.
4. Хемпдън Ч.,-Гърнър, Ал.Тромпенаарс, (1995) Седемте култури на капитализма :ценностни системи за забогатяване в САЩ, Япония, Германия, Франция, Великобритания, Швеция и Холандия, Изд. “Тедина” Варна.
5. Хофстеде Х., (2001).Култури и организации: софтуер на ума, Изд. „Класика и стил”, София.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Генов Юл., (2004) Защо толкова малко успяваме? Изд. “Класика и стил”, София.
2. Минков М., (2002), Защо сме различни? С.
3. Хофстеде Х., Пидърсън, П., Хофстеде, Х. (2003). Изследване на културата.
4. Тромпенаарс Й., (2008). Да се носиш по вълните на културата, Изд. “Класика и стил”, София.